

Bourgoyen-Ossemeersen

Bomen kappen in de Bourgoyen-Ossemeersen

Deze winter worden er in het stedelijk natuureservaat Bourgoyen-Ossemeersen, (vooral) in de buurt van het Natuur- en Milieucentrum De Bourgoyen, een aantal bomen gerooid. Omdat het kappen van bomen dikwijls nogal gevoelig ligt bij de publieke opinie, lichten we die werkzaamheden hier kort even toe.

De voorgestelde kappingen kaderen allemaal in de visie van het beheerplan voor het stedelijk natuureservaat Bourgoyen-Ossemeersen, dat de Gentse gemeenteraad op 26 februari 1996 eenparig goedkeurde. Dat plan bevat een uitgebreid hoofdstuk over het beheer van houtachtige elementen. Het centrale idee daarbij is dat enkel gebiedseigen soorten worden behouden en aangeplant. Zij dragen bij tot het behoud en de ontwikkeling van de voor het natuureservaat karakteristieke soorten en levensgemeenschappen. Omdat uitheemse soorten en cultuurvariëteiten precies afbreuk doen aan de gebiedseigen soorten en biotopen, is het verwijderen ervan een belangrijk aandachtspunt. Daarom worden deze winter op tien locaties (zie kaart) enkele bomen gekapt.

Op negen locaties in de educatieve zones die aansluiten bij het stedelijk Natuur- en Milieucentrum zullen hoofdzakelijk exoten worden gerooid. De tiende locatie is gelegen in het deelgebied van de 'centrale Bourgoyen'. Hier zal een rij knotwilgen worden verwijderd. Dat zijn wel gebiedseigen bomen, maar hier is het de uitdrukkelijke keuze om het open landschap te handhaven dat zowel van essentieel belang is voor de overwinterende watervogels als de broedende weidevogels.

Enkele voorwaarden

De 'beheercommissie Bourgoyen', waarin zowel de stad Gent, Natuurpunt, het Vlaamse Agentschap voor Natuur en Bos, de Vlaamse Landmaatschappij, de Afdeling Monumenten en Landschappen als de Universiteit Gent vertegenwoordigd zijn, heeft geen bezwaren tegen het rooien van de betrokken bomen. Maar zij formuleerde wel enkele voorwaarden, die allemaal zullen worden opgevolgd:

- De bomen moeten gerooid worden na de bladval, dus in de winterperiode.
- De stronken mogen enkel uitgefreesd worden op locaties waar ze hinderlijk zijn voor een toekomstig maaibeheer, anders dienen ze zo laag mogelijk bij de grond te worden afgezaagd en worden de stronken niet uitgefreesd.
- Voor locatie 1 mag de stedenbouwkundige vergunning worden aangevraagd voor de acht platanen, maar de rooiing moet in twee fasen verlopen. In een eerste fase komen de vier platanen aan de beurt die loodrecht op de Grijtgracht staan. Als de stedenbouwkundige vergunning er is, mag die eerste fase in de winter uitgevoerd worden. De tweede fase bestaat uit het rooien van de vier platanen evenwijdig met de Grijtgracht. Die fase kan pas van start gaan na het slopen van het oude stedelijke natuurcentrum en het afgraven van de verhevenheid waarop dat centrum staat. Op dat moment zal de beheercommissie oordelen of de tweede fase mag worden uitgevoerd.

De stedelijke groendienst heeft intussen de nodige vergunningen voor de kappingen aangevraagd en verkregen. Daarnaast worden in de omgeving van het sociale huisvestingsproject 'Malpertuus' in het kader van de omgevingsaanleg binnenkort heel veel bijkomende gebiedseigen bomen en struiken aangeplant.

Locaties waar bomen worden geveld (zie kaart onderaan dit artikel)

1. Perceel 963F: acht platanen, één tamme kastanje en één esdoorn

Tussen het oude stedelijke centrum en het NMC staan negen platanen met een gemiddelde stamomtrek van 260 cm. Ze staan in twee, loodrecht op elkaar ingeplante rijen van vier en vijf bomen. Dit perceel is voorlopig ingezaaid met gras. Later krijgt het een educatieve inrichting. Op termijn wordt het oude stedelijke centrum afgebroken en de verhoogde berm afgegraven. Hierdoor zal het uitzicht op het open meersenlandschap verbeteren. Van de negen platanen blijft één plataan staan tegen de grens met het terrein van de Sporthal Bourgoyen. Verder zal op dit perceel ook één tamme kastanje en één esdoorn worden verwijderd.

2. Perceel 80v: zeven Italiaanse populieren en één den

De zeven Italiaanse populieren met een gemiddelde stamomtrek van 206 cm en de den zijn destijds aangeplant door de vroegere eigenaars. Ze staan aan de rand van een perceel dat in het begin van de jaren 1980 aangeplant is als 'educatief arboretum'.

3. Perceel 80W: 28 canadapopulieren en één treurwilg

In dit voormalige perceel met weekendhuisje, nu een botanisch interessant vochtig grasland, staan 23 Canadese populieren op rijen, de vijf overige staan gegroepeerd in een hoek van het perceel. De gemiddelde stamomtrek bedraagt 195 cm. Ook de treurwilg wordt gerooid.

4. Perceel 80x: negen canadapopulieren

Langs de rand van dit opgehoogde perceel staan negen canadapopulieren. Ze hinderen enkele knotwilgen.

5. Perceel 861: drie Italiaanse populieren

Deze bomen staan langs de Grijtgracht aan de zuidkant van het perceel. Ze hebben een gemiddelde stamomtrek van 178 cm en vormen een dominant en atypisch beeld in het open landschap.

6. Perceel 861: drie Italiaanse populieren

Langs de Driepikkelstraat staan drie Italiaanse populieren tegenover het nieuwe Natuur- en Milieucentrum met een gemiddelde stamomtrek van 219 cm. Deze bomen worden ook gerooid.

7. Perceel 861: één Italiaanse populier en zeventien esdoorns

Naast de toegang aan de Driepikkelstraat ligt een bebost stukje langs het wandelpad. Hier staan één Italiaanse populier met een stamomtrek van 300 cm en zeventien esdoorns met een gemiddelde stamomtrek van 84 cm. Zij worden verwijderd zodat de haagbeuk, vlier, knotwilgen en andere struiken zich beter kunnen ontwikkelen.

8. Perceel 862: zes esdoorns, zes Italiaanse populieren, één canadapopulier, één abeel en één Amerikaanse eik

In het noordelijke beboste stukje van dit opgehoogde perceel staan zes Italiaanse populieren met een gemiddelde stamomtrek van 107 cm, één canadapopulier van 238 cm, één abeel van 177 cm, zes esdoorns van 96 cm en een Amerikaanse eik van 102 cm. Ook hier zal de spontane opslag van struiken tussen de overblijvende fruitbomen een waardevoller geheel vormen.

9. Perceel 867: één den en één es

Hier staan vier bomen per twee elkaar te hinderen in de groei. Eén den met een stamomtrek van 164 cm staat te dicht bij een es. Een andere voormalige knot met een stamomtrek van 110 cm staat vlak naast een eik die ook beter tot zijn recht zal komen als de es verdwijnt.

10. Perceel 95/2: dertig knotwilgen

Deze knotwilgen staan langs de sloot op de grens van het perceel. In dit centrale deel van het natuurreservaat geldt een ornithologische hoofddoelstelling en wordt deze rij als hinderlijk beschouwd voor de weide- en watervogels. Het verwijderen van deze rij staat uitdrukkelijk vermeld in het beheersplan van 1996.

Bart Vangansbeke

Bronnen: verslagen vergaderingen beheercommissie Bourgoyen-Ossemeersen, beheerplan voor het stedelijk natuurreservaat Bourgoyen-Ossemeersen

Stedelijk Natuurreservaat Bourgoyen-Ossemeersen - Rooien bomen – Inplantingsplan

